

Φίλτατέ μοι Κύριε Ἀρσένη.

Σ' εὐγνωμονῶ διὰ τὰς θερμὰς Σου περιποιήσεις. Δὲν θέλει λόγον ὅτι μ' ἔχαροποίησε πολὺ ἢ εὐχάριστος εἶδησις ὅτι ἐξακολουθεῖς τὴν Διεύθυνσιν τῆς προσφιλοῦς «Ποικίλης Στοᾶς», τῆς ὁποίας καὶ ἡ παραμικρὰ ἀπουσία καθίσταται ἐπαισθητοτάτη εἰς τὴν ἀνήλικην φιλολογίαν μας, ποῦ τώρα πρὸ πάντων κατὰ τὴν ἀναγέννησίν της ἔχει τὴν μεγαλύτεραν ἀνάγκην τοιοῦτων σπουδαίων Ἡμερολογίων καὶ Περιοδικῶν. Τόσο δὲ περισσώτερον ἔχάρηκα, καθ' ὅσον εἶδα εἰς τὸ γράμμα σας ὅτι ἐφέτο μάλιστα ἐργάζεσθε μετὰ νέου ὅλων ἐνθουσιασμοῦ, εἰς παρασκευὴν καὶ λαμπρὰν ἔκδοσιν τοῦ 11 τόμου της τοῦ 1895.

Τὴν συμμετοχὴν μου εἰς τοιοῦτον ἐξαίρετον ἔργον θεωρῶ ὄχι μόνον καθήκον μου, χάριν τῆς πολυαγαπημένης μου φιλολογίας καὶ τῆς φιλίας μας, ἀλλὰ καὶ τιμὴν μου συγχρόνως. Καὶ διὰ τὴν τιμὴν ταύτην ποῦ μοῦ παρέχετε σᾶς εὐχαριστῶ θερμότατα.

Περισσότερα ἀπὸ τὰ φιλημάτά μου δὲν εἴμπορῶ νὰ Σᾶς προσφέρω σήμερα.

Ὁ ἰδικός σας

Κώστας Κρυστάλλης

Γ Κ Ο Λ Φ Ω

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Σ Τ Η Σ Τ Α Ν Η

ΓΙΑΝΝΟΣ

ΛΕΡΟ ἀστρὶ τ' ἀπόσπερνον καὶ λαμπερὸ καὶ ὠραῖο,
'Στὴν ἐμμορφάδα ἀσύγκριτο καὶ ὀλόφαντο 'στὴ λάμψη,
Ποῦ μὲ τὸ ἀπόκλωσμα τοῦ ἡλιοῦ 'στὰ οὐράνια
[γλυκοσκάζεις.

'Ανάερε λύχνε, ὅπ' ἄγγελος ἐσένα πρῶτο ἀνάφτει
Νὰ συμαδεύης τῆς νυκτὸς τὸν ἐρχομὸ ἐνῶρο,

Γιὰ νὰ ξεζεύη 'στ' ὄργωμα τὰ βόδια του ὁ ζευγίτης,

Νὰ γέρνη ἀπὸ τὸν ποταμὸ ὀπῶπλενε ἢ κοπέλλα,

'Στὸν ἀρμεγῶνα ὁ πιστικὸς νὰ φέρνη τὸ κοπάδι,

Σ. Δ. Π. Σ. Ὁλίγιςτος χρόνος παρήρχετο ἀπὸ τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἀνωτέρω δημοσιευομένου ὠραίου γράμματος τοῦ ἀλθισμονήτου Ἡπειρώ-
νου Τραγουδιστοῦ «τ ο ὕ Χ ω ρ ι ο ὕ κ α ι τ ῆ ς Σ τ ἄ ν η ς» καὶ ἐλαμ-
βάνομεν εἰς αἰωνίαν πλέον ἐνθύμησιν ἐπιτυχεστάτην Αὐτοῦ φωτογρα-

ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΡΣΕΝΗ «ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΤΟΑ»

Νὰ στρέφουν ἀπὸ τὲς βοσκὲς ἕστην κούρνια τὰ πουλάκια,
 Νὰ κλειοῦν τὰ φύλλα τοῦ βουνοῦ, τοῦ κάμπου τὰ λουλούδια,
 Καὶ νὰ ἡσυχάζουν πέλαγα, στεριές, νερὰ καὶ βράχοι
 Κάτου ἕστον ἴσκιό τοῦ ὁ Θεὸς ἀπλώνει ἀπάνουθὲ τους.
 Ἄστροι κρυφὸ τῶν μαγισσῶν καὶ ἄστροι τῆς ἀγάπης,
 Ὅπου βαθὺ χαιρετισμὸ σὰν προσευχὴ ὁ κόσμος
 Τὸ πλιὸ γλυκὸ καὶ μυστικὸ τραγοῦδι τοῦ σοῦ πέμπει.
 Ποῦ στάζει κάθε ἀχτίδα τοῦ μέσ' στὴν καρδιὰ ἀγιοῦρο,
 Κι' ἂν φέρνῃ σούρωμα στὴ γῆ καὶ στά ματάκια ὑπνίλια,
 Ὅμως στά βάθια τᾶγνωρα ξυπνάει καὶ ζωντανεῖ
 Ὅλα τὰ μάγια τὰ κρυφὰ τῆς μεστωμένης νιότης,
 Ὅλους τοὺς πόθους, τοὺς καῦμούς, τοὺς πόνους, τὴν ἀγάπη.
 Δροσιά, θολούρα, σύγγεφο, κῦμα, εὐωδιά, λουλοῦδι,
 Ἐστὰ φυλλοκάρδια τὴν βαστάω ὅ,τι κ' ἂν εἶν' ἡ ἀγάπη.
 Δροσιά ποιὸς πεῦκος δὲ βαστάει, ποιὸς πόταμος θολούρα,
 Ποιὰ κορυφὴ χιονάπαλο, ποιὰ θάλασσα τὸ κῦμα ;
 Ποιὸς Μάης δὲν ἔχει ἀνθούς καὶ ποιὸς ἀνθὸς τῆ μυρουδιά του,
 Ποιὰ χαραυγούλα Αὐγερινόν, ποιὸ βράδυ Ἄποσπερίτην,
 Καὶ ποιὸ πουλὶ κελᾶιδισμα, ποιὸ σύγγεφο βροχούλα ;
 Ποιὰ στάν' εἶνε χωρὶς βοσκὸ, χωρὶς ζευγᾶ χωράφι
 Κι' ἀμπέλι δίχως κλαδεμὸ καὶ νιὸς χωρὶς ἀγάπη ;

Κ' ἐγὼ ἀγαπάω. Σὺ μοναχὰ καὶ τὰ πουλιὰ τοῦ λόγγου
 Ξέρετε τὴν ἀγάπη μου, περίμορφό μου ἄστερι.

φίαν μετὰ τοῦ δημοσιευομένου Β' μέρους μεγάλου Ποιήματός του ἐν-
 τελῶς Ἀνεκδότου, ἢ ΓΚΟΛΦΩ, ἐξόχου ποιμενικοῦ εἰδυλλίου, εἰς δέκα
 μέρη διηρημένου, ὅπερ τελευταῖον ἔγραψεν ὁ πολὺκλαυστος φίλος, ὁ διὰ
 τῆς ποιητικῆς ιδιοφυΐας του, τοσοῦτον ἐπιχαρίτως ἐπιζητήσας πάντοτε
 τὴν καλλονὴν τῶν Ἔργων του ἐν τῇ ἀληθείᾳ, τῇ φύσει, τῇ ἀπλότητι,
 ἀληθῶς ἀγνότατος καὶ γλυκὺς ἀγροτικὸς ψάλτης **Κώστας Κρυστάλλης**.
 Δὲν ἐλθισμόνησε τὴν «Ποικιλίαν Στοῦ ἂν» μὴ προμαντεύων ἐδῶ
 τὸ τοσοῦτον ἄδικον τέλος τῆς χρησίμου ζωῆς του, καὶ ἀγνοῶν ὅτι διὰ
 τῆς **Εἰκόνο**ς τοῦ θὰ ἐστολιζέτο ὁ τόμος τοῦ 1895, διὰ δὲ τοῦ τε-
 λευταίου πρὸ τοῦ θανάτου Αὐτοῦ δημοσιευομένου Ποιήματός του θὰ
 ἐκοσμεῖτο τὸ Ἔργον ἡμῶν, ὅπερ ἐξαιρέτως ἐτίμα διὰ τῆς ἀγάπης καὶ
 τῆς ἐκλεκτῆς συνεργασίας τοῦ ὁ πολυφίλιπτος ποιητῆς. Ἄς μὴ τὸν
 ληθμονῶμεν ποτὲ ὅσοι ἐπὶ τῆς γῆς τὸν ἠγαπήσαμεν καὶ ἐθαυμάσαμεν
 τὰ χαρίσματα τῶν τρυφερῶν ἁσμάτων του . . .

Σεῖς μοναχὰ τὴ βλέπετε συχνὰ τὴν ὥρα τούτη
 "Ὅπ' ἀνεβαίνει ἀχ' τὸ χωριὸ καὶ τὸ ψωμί μου φέρνει.
 Πολλὲς βολὲς στὰ μάτια τῆς τὰ μαῦρα καὶ μεγάλα
 Ἐκαθρεφτίστηκε ἡ λαμπρὴ κι' ὀλόχρυσή σου ἀχτίδα.
 Πολλὲς βολὲς οἱ ἀντίλαλοι τοῦ λόγγου μου ξανάειπαν
 Τὸ χαϊδεμένο τῶνομα τῆς Γκόλφως στὰ πουλάκια.
 Τὴν ἀγαπάω, σὰν τὴν ξανθιά καὶ δροσερὴ βραδούλα,
 Ποῦ τὴν ἀνάπαψη σκορπάζει καὶ τὴ γαλήνη ἀπλόνει,
 Τὴν ἀγαπάω, σὰν τὴν αὐγὴ, ποῦ δείχνει τὴν ἡμέρα
 Ποῦ μου ξυπνάει τὴ ζωὴ κι' ἀνοίγει μου τὰ μάτια.
 Τὴν ἀγαπάω, σὰν τὸ πουλί, ποῦ κελαῖδεῖ στὸν κλῶνα
 Καὶ στὴν ἀμάλαγη καρδιὰ τοὺς πόθους μου ἀναδεύει.
 Τὴν ἀγαπάω, σὰν τοῦ Μαγιοῦ τὸ ἀμόλευτο λουλουδί,
 Ποῦ μου μυρώνει τὴν ψυχὴ μὲ τὸν ἀνασασμὸ του.
 Τὴν ἀγαπάω, ὡς τὴν ἀνοιξὴ μ' ὅλα τὰ κάλλη πᾶχει
 Ποῦ μὲ χαϊδεύει μὲ δροσιὰ καὶ μὲ καλεῖ μὲ ἀγάπη.
 Τὴν ἀγαπάω, ὅσο ἀγαπάζει τὸν πάλιουρα τὸ γίδι,
 "Ὅσο τὴ χλόη τὸ πρόβατο, τὴ ρεμματιὰ τὸ ἀλάφι,
 Κι' ὅσο ἀγαπάζει τὸ θησαυρὸ του ὁ γέρος χρυσολάτρης.
 Κάθε πλεξίδα τῆς χρυσῆ γιὰ ἐμὲ εἶνε θησαυρὸς μου,
 Κάθε τῆς γλυκοκύτταμα γιὰ ἐμὲ εἶνε ὁ κόσμος ὅλος.
 Θέ μου, καὶ νὰ ἦτον βολετὸ τὸ γλυκοκύτταμά τῆς
 Νὰ κάτεχα ποιά μυστικὰ ποιά μάγια ν' ἀποκρύβη.
 Τάχα νὰ κρύβη τὸν καῦμό, τὸν πόνο τῆς ἀγάπης ;
 Κι' ἂν ὁ καῦμός στὰ βάθια τῆς ἐφύτρωσε γιὰ ἐμένα
 Τρανὸς εἶνε κι' ἀλάλητος, ἀστέρι, ὁ εὐτυχισμὸς μου.
 Μὰ ἡ παπαρούνα, ὁ κίσσερας, πῶσκασα τὴν αὐγούλα
 Μὲ τὴ δεξιὰ παλάμη μου, δὲ μοῦ τὸ μαρτυρῆσαν.
 Μάδησα ἐφτὰ ἀσπρολούλουδα πολιῶρα στὸ ποτάμι,
 Τὰ τέσσερα μοῦ εἶπαν τὸ ναί, τὰ τρία μοῦ εἶπαν ὄχι.
 Ρώτησα καὶ τὴ μάγισσα ποῦ ἀπάντησα στὸ δρόμο,
 Κι' αὐτὴ μοῦ ἐδείχθη δίβουλη κι' ἀνέλπιδη καὶ κρύα.
 Κι' ὅμως ἐγὼ τὴν ἀγαπάω, πεθαίνω ἂν δέν τὴν βλέπω.

"Ὅλα περίκαλα εἶν' ἐδῶ κι' ἄφθονα στὸ μαντρί μου.
 Χλόη μαλακὴ, βρύσες κρυερές, πανέριά, τὰ λουλούδια,
 Ἄσπρα, γαλάζια, κόκκινα ποῦ κρύβουν τὸ χορτάρι,

Κέδρα ψηλά κ' εὐωδερὰ πού φτάνουν ὡς τὰ οὐράνια.
 Ἡ ἀγράμπελες μὲ τάνθια των καὶ μὲ τοὺς πλοκαμούς των,
 Ἡ τρυφερὲς ἢ κουμαριές, ἢ καστανιές ἢ λάδιες,
 Ἡ καταπράσινες ὀξιές, ἢ λιγερέες ἢ λεῦκες,
 Ἡ σχοιναριές, τὰ φουντωτὰ τὰ πεῦκα, τὰ ρουπάκια,
 Οἱ ἡμερόδεντροι, ἢ ἀριές, οἱ γράβοι, τὰ πρινάρια,
 Κ' εἶνε στὸν κάθε ἴσκιό τους κάθε καρπὸς πεσιμένος.
 "Ὅλα καλὰ περὶκαλα, ὅμως σὰν λείπει ἡ Γκόλφω,
 "Ὅλα γυμνὰ κι' ὄλ' ἄσχημα στὰ μάτια μου φαντάζου.
 Δίχως αὐτήν, τὰ κάρδαμα φαρμακερὰ εἶν' βοτάνια,
 Τὸ βρακανίδι ἀγκλῆσουρας, τ' ἀγιόκλημ' ἄγριο ἀγάθι.

"Ἄστρι τ' ἀπόσπερνο χρυσό, σὺ πού ὄδηγᾷς τὴ μάνα
 Ἐστὴν ἀχυρόπλεχτη φωλιά μὲ τ' ἄπλερο πουλάκι,
 Σὺ πού ὄδηγᾷς τὸ πρόβατο ἔστὸ λάσο μὲ τ' ἀρνάκι,
 Πού ζευγαρώνεις στὸ κλαρί τὴν ἔρημη τρυγόνα,
 Φέρτην μου, ἀστέρι, φέρτην μου τὴν ὄμορφη τὴν Γκόλφω.
 Ἄπὸ καθάριο μάλαμα κι' ἀσῆμι νὰ σὲ κάμω,
 Μέσα στὸ κατασάρκι μου νὰ σὲ κρεμάω σὰν γκόλφι,
 Σὰν χαίμαλί, σὰν φυλαχτό. Νὰ γένω εἰδωλολάτρης,
 Νὰ πέφτω νὰ σὲ προσκυνᾶω τὴν ὥρα ὅπ' ἀνατέλλεις,
 Φέρτην μου, ἀστέρι, τὴν Γκόλφω μου τὴν πολυαγαπημένη.

Φλυτράει τὸ δεξιὸ μάτι μου, θὰ νὰ τὴν ἴδω τάχα ;
 Ὡ Γκόλφω, ὅπου τὸ χνῶτό σου μοσχοβολᾷ ἀπὸ γάλα,
 Κι' ὀλόβολη μοσχοβολᾷς σὰν τὸ θαμνὸ θυμάρι,
 Πού εἰς' ὄχ' τὰ χιόνια ἀσπρότερη τοῦ Παρνασσοῦ, τοῦ Ὀλύμπου,
 Ὁραία σὰν τὴν ἀγράμπελη, γλυκειὰ σὰν τὴν παγοῦδα,
 Σὰν τὴν ἀρνάδα κάλεσσα καὶ σὰν τὴ χλόη δροσάτη.
 Χρυσοπηγή, χρυσόνειρο τῆς ἀπραγῆς μου νιότης,
 Δυὸ μέρες πού 'νε νὰ σὲ ἴδω σὰν χρόνος μῶχου γένει.
 Ἐλα, γιατί θὰ βουρλισθῶ μὲ τὸν καῦμό πού θρέφω,
 Ἐλα, τί τὰ μελίγγιά μου βαριά τ' ἀνάφτει θέρη,
 Ἐλα, τί τὰ ματάκιά μου γιὰ ἐσένα κλαίγουν, Γκόλφω ! . . .

Κι' ὁ ἔρωτεμένος πιστικός, γυρτὸς εἰς τὸ βᾶθί του,
 Τὰ μάτια τὰ ὀλοδάκρυτα στὰ δυὸ του χέρια κρύβει.

Ἄπο τοῦ λόγγου τὰ κλαδιά νὰ καὶ προβάλλ᾽ ἡ κόρη,
 Τοῦ προβατάρη ἢ μοναχῆ κι' ἀμάλαγη θυγατέρα,
 Περιμορφη σὰν τοῦ βουνοῦ τὴν κάρια περδικούλα,
 Μεστή σὰν στάχυ τοῦ Θερτῆ, ξανθιά σὰν τὴν κηρήθρα,
 Φωτοπερίχυτη, λαμπρά, σὰν τὸ πεσσοῦμενο ἄστρο,
 Λαχταριστῆ, κατάγλυκεια, σὰν τὴ δροσοσταλίδα,
 Σὰν τὸ κρινόχνουδο ἀπαλῆ καὶ μοσχοβολισμένη.

ΓΚΟΛΦΩ

Γιάννο.

ΓΙΑΝΝΟΣ

Ποιὸς εἶνε ; ἢ Γκόλφω ; . . .

ΓΚΟΛΦΩ

Ἐγώ ; . . . σοῦ φέρνω τὸ ψωμί σου . . .

Ἄργησ' ἀπόψε γιὰ νάρθῶ . . . τ' ἔχεις καὶ κλαῖς ;

ΓΙΑΝΝΟΣ

Καυμένη,

Πόσο καλῆ εἶσαι ; . . . τίποτα δὲν ἔχω γιὰ νὰ κλάψω,
 Τῆς μάνας λίγο ἢ θύμηση μοῦ νότισε τὸ μάτι.

ΓΚΟΛΦΩ

Δὲν εἶνε αὐτό ;

ΓΙΑΝΝΟΣ

Ἄστα μάτια μου.

ΓΚΟΛΦΩ

Τὰ μάτια σου ἄλλα λένε.

ΓΙΑΝΝΟΣ

Δὲν μὲ πιστεύεις ;

ΓΚΟΛΦΩ

Γιάννο . . .

ΓΙΑΝΝΟΣ

Πῶς ;

ΓΚΟΛΦΩ

Τ' ἄκουσα . . . ὁ λόγγος . . . μέσα . . .

Κάτω . . . μοῦ τὰ εἶπαν τὰ πουλιά.

ΓΙΑΝΝΟΣ

Τί σοῦ εἶπαν ;

ΓΚΟΛΦΩ

"Όλα, όλα,

Μὴν κρύβεσαι . . .

ΓΙΑΝΝΟΣ

'Επροδόθηκα ;

ΓΚΟΛΦΩ

'Η ἐρημιά ; . . τί θέλεις ;

ΓΙΑΝΝΟΣ

Τ' ἄκουσες όλα ; ἐθύμωσες ; σοῦ βαρυφάνη Γκόλφω ;
 Ψέμμα δὲν εἶνε, ἐγὼ πονῶ, σοῦ τὸ ξεμολογιέμαι,
 'Αγάπη, κάκια, ὅ,τι γι' αὐτὸ 'ς ἐμένα θρέφεις, πέτο,
 Τί μέσ' σ' αὐτὸν τὸ λόγο σου κρατιέται ὁ εὐτυχισμός μου.

'Η Γκόλφω ἀμίλητη, ἔστεκεν ὀλόρθη ὡσὰν τῆ λεύκα.
 Τὰ ῥοδοκάλλια τῆς αὐγῆς, τῆς δύσης ἢ πορφύρα
 Εἶχανε σμιζεῖ ἀδελφικὰ στὴν καθαρὴ τῆς ὄψης,
 Τ' ἀπλωτερὰ ματόκλαδα 'ςτὰ κάτου ἐχαμηλῶναν,
 Καὶ 'ςτὰ χνουδάτα μάγουλα παχιούς ἐρρίχναν ἴσκιους.
 Τὰ χέρια τῆς μὲ τῆς ποδιᾶς τὴν ἄκρα ἄστοχα παίζου,
 Καὶ μιά τῆς φτέρνα ἐσύντριβε τῆς γῆς ἐν' ἄγριο γιοῦλι.
 Καλότυχο χίλιες βολές τῆς γῆς τὸ λουλουδάκι
 Ποῦ ξεψυχάει τόσο ἀπαλὰ κάτου ἀπὸ τέτοια φτέρνα !
 'Η κόρη, ὀλόρθη, ἐσώπαινε, κι' ὅταν σωπαῖνη ἢ κόρη
 Κι' ὅταν δὲ φεύγη, δὲν προγγάη, θὰ εἰπῇ πῶς δὲ θυμώνει,
 Θὰ εἰπῇ πῶς τὴν ἐλόχεψε κι' αὐτὴν μὲ τὸ κεντρί τῆς
 'Η μέλισσα ἢ χρυσόφτερη ὅπου τὴν λέν 'Αγάπη,
 Καὶ μὲ τὰ λόγια τὰ γλυκὰ τοῦ ἀγούρου ἀναγαλιάζει.
 Ψάρεψε ὁ Γιάννος στὴ σιωπῇ τ' ἄφαντο μυστικὸ τῆς,
 Τὰ στήθια τοῦ ἀπὸ ὀλόβολο κοτρῶνι ξαλαφρῶνου
 Ποῦ σὰν θεόρατο βουνοῦ τοῦ τᾶχε πλακωμένα,
 Τῆς ἀχνισμένης ὄψης τοῦ σφογγαί τὸν κρῦον ἴδρω,
 Παίρνει βαθὺ ἀνασασμὸ μέσ' ἀφ' τὰ φυλλοκάρδια,
 Γροικαίει καινούργια ἀνάκαρα, νέα ὑπάτα, νέα πόδια,
 Τὴν ἄτολμὴ τοῦ τὴν ψυχὴ μπισστελεμένη νοιώθει,
 Ξεθαρρεμένος σέρνεται 'ςτῆς κορασιᾶς τὸ πλάγι,
 Τὴν πιάνει ἀπὸ τὰ δάχτυλα καὶ σιγαλὰ μιλεῖ τῆς
 Μ' όλα τὰ μάγια τῆς φωνῆς καὶ τοῦ καύμοῦ τῆ γλύκα.

Μὴ ξεφυλᾶς τ' ὠριόπλασμο κεντίδι τῆς ποδιᾶς σου
 Μὲ αὐτὰ τὰ κρινοδάχτυλα, πῶχουν πλαστῆ γιὰ χαιῖδια.
 Μὲ αὐτὸ τὸ πόδι τὸ μικρό, ποῦ μὲ μεθάει ἡ θωριά του
 Μὴ τὸ σκοτώνης τῶμορφο τὸ ἀθῶο τῆς γῆς λουλουδι.
 Κ' αὐτὰ τὰ μάτια, ποῦ καιροὺς καὶ μῆνους μὲ πλανέσαν,
 Ποῦ, ὅταν ἀνοίγουν τὸ ταχύ, τῆς Πούλιας τ' ἄστρα σθήνουν,
 Κατὰ τὸ χῶμα ἐντροπαλὰ γιὰ τὴν τὰ χαμηλώνης ;
 Κυρά, γλυκανασήκω τα, γυρὲ τα κατ' ἐμένα
 Καὶ στάλαξέ μου 'στὴν ψυχῆ, μὲ τὴν ἀγνή τους σπίθα,
 Τὰ θάρρητα τῆς παντοχιᾶς, τὰ βάλσαμα τοῦ πόνου.
 Δός μου το τ' ἄσπρο χέρι σου μ' ὄλη τὴ βούλησή σου
 'Σ τὴν ξαναμένη μου καρδιὰ νὰ τὸ σιμῶσω, Γκόλφω,
 Νὰ νοιώσης τὴ λαχτάρα της, τοὺς χτύπους της ν' ἀκούσης.
 Τί τρέμεις ; μέσα μου κ' ἐγὼ παρόμοια ἀνατριχιάζω
 Καὶ γλυκερὴ λιγοθυμιὰ τρέχει ἀπ' ἀρμό 'ς ἀρμό μου.
 Τὸ ἀγγελικὸ σου πρόσωπο χίλιες βαφὲς ἀλλάζει,
 Κ' ἐγὼ μιὰ νοιώθω θερμκσιὰ κι' ἀργιὸ μιὰ μὲ σηκώνει.

Γκόλφω, γιὰ εἶπέ μου, τὰ παλιὰ τὰ χρόνια μας θυμᾶσαι,
 Τὰ παιδιακίσια χρόνια μας, μὲ τὰ πολλὰ παιγνίδια,
 Ποῦ ἡ κομαριές, ἡ ἀγράμπελες σὲ κρύβαν 'στὴν πηλάλα ;
 Τώρα, ποῦ λείπεις, χάνομαι 'στὴν τούρα μοναχός μου
 Καὶ ζάω μὲ τὴ μοσχοβολιὰ ποῦ ἀφήκε ἡ πατησιὰ σου.
 Τοῦ λόγγου τὰ μικρὰ πουλιά, ποῦ ὅταν ἐγὼ ἐκρυβόμουν,
 Μὲ μαρτυροῦσαν κ' ἔρχουσαν καὶ μ' εὔρισκες 'στὰ σχοῖνα,
 'Ακου, μὲ τοὺς κελαιδίσιμους νὰ παίζης σὲ ἀνακράζουν.
 'Η φύσις ἐδῶ, μὲ τὲς δροσιές καὶ τὰ πολλὰ της τ' ἄνη,
 Μὲ τῆς θεϊκῆς της ἐμμορφιᾶς τὴ μυστικιὰ τὴ γλῶσσα
 Γροῖκα, τρανὰ σὲ ἀνακαλεῖ 'στὴ μαγικὴ ἀγκαλιὰ της.

Θυμᾶσαι ὅταν σὲ ἀγκύλωσε 'στὸ δάχτυλο τὸ ἀγκάθι
 Κ' αἶμα δὲν ἄφηναν ρονιὰ τὰ χεῖλη μου νὰ στάξῃ ;
 'Αν τώρα πάλε ἀγκυλωθῇ, θὰ τὸ φιλήσω πάλι ;
 Θυμῆσου μιὰ γλυκεῖα βραδιὰ τοῦ Αὐγούστου, τέτοιαν ὥρα,
 Ποῦ κρούει στὴ ράχη ὁ 'Εσπερινός καὶ τὰ ριζὰ σουρπώνουν.
 Τοῦ χειμαδιοῦ, τοῦ χωρισμοῦ ὁ καιρὸς πολὺ σιμὰ ἦτον.

Είχαμε ἀρμέξει, σκάριζε 'στὸν ὄχτο τὸ κοπάδι,
 Νάτος ὁ τόπος ὁ καλὸς ὀπούχα ἐγὼ τὸ γρέκι,
 Κι' ὀποῦ ἐκαθόμαστε πλαϊνὰ πλαϊνά, σὰν τὰ πουλάκια
 Ἄχ ! τότε πόναες, ἔγυρες ἀγάλια 'στὸ πλευρό μου,
 Κύτταζες τ' ἄστρι, ὁ μῦθός του σοῦρθε 'στὸ νοῦ, θυμῆσου,
 Κι' ἄρχισες νὰ τὸν μολογᾷς καὶ μέσ' 'στὸ τέλος λέοντας :
 «Ὁ Γιάννος πάει στὰ βουνὰ κ' ἡ Μάρω πάει 'στους κάμπους»,
 'Στὴν ἀγκαλιά σου μ' ἔσφιζες καὶ μὲ καῦμὸ ξανάειπες:
 «Ἡ Γκόλφω μνέσκει 'στὰ βουνὰ κι' ὁ Γιάννος πάει 'ς τοὺς κάμπους».

Τ' ἔφταιξα ἐγὼ ; τὸ αἷμά σου τὸ μοσχοβολισμένο
 Πῶσταξε ἀπὸ τὸ χέρι σου 'στὰ καθαρὰ μου χεῖλη
 Κι' ἀπὸ τὰ χεῖλη 'στὴν καρδιά, μῶσταξε τὴν ἀγάπη.
 Τ' ἔφταιξα ἐγὼ ; τὰ χεῖλη σου μὲ τὰ φιλήματά τους
 Τ' ἀθῶα, τὰ παιδιακίσια τους, μ' ἀνάψαν τὸν καῦμὸ μου.
 Τώρα ὁ καῦμός, ἡ ἀγάπη μου, σὰν τὸν Ἀπρίλη ἢ σκληθρα,
 Βαθύρριζα 'στὰ σπλάχνα μου τὰ τρυφερὰ φουντώνει.
 Ἡ ρίζες, τὰ κλωνάρια της, περιπλοκάδια ἐδέσαν
 Κ' ἔγεινεν ἀξερρίζωτη κ' ἔγεινε δάσος, Γκόλφω !

Νὰ κάτεχες τί χαλασμός ποῦ γένητ' ἐδῶ μέσα !
 Εἶνε ἀβλεμμόνι ὁ πόνος μου, πέλαγο δίχως ἄκρη,
 Δρακόλιμνα χωρὶς βυθό, χάσμα τῆς γῆς, κρατήρας,
 Πόταμος μὲ κατεβασιὰ ποῦ ριζιμιὰ ξεσέρνει.
 Καὶ σὺ εἶσαι, Γκόλφω, ἡ μάγισσα ποῦ δύνεσαι καὶ ξέρεις
 Πῶς νὰ μερέψη ὁ ποταμός, πῶς νὰ σβεστῆ ὁ κρατήρας,
 Πῶς τοῦ πελάου ὁ ἀβλέμμονας, πῶς ὁ βυθὸς τῆς λίμνης
 Νὰ στύφουνη, νὰ πατηθοῦν κι' ὁ χαλασμός νὰ πάψη.

Κάμε τὸ θάμμα μ' ἕναν σου λόγο γλυκὸ σ' ἐμένα,
 Τί δὲ φτωρῶ τὸν χαλασμό, τί ἂν θὰ κρατήσῃ ἀκόμα.
 Τί ἂν δέ μου φέρῃ λαρωμό, σὰν τὸ κηρὶ θὰ λυῶσω,
 Θὰ γένω ὡσὰν τὸν ξέρακα τὸν ἀστραποκαμμένο
 Καὶ θὰ χαθῶ 'ς τὴν ἔρημο χωρὶς δροσιὰ καὶ ἴσκιο,
 Χωρὶς ἀντίρριμμα χλωρό, χωρὶς κλωνὶ ἀνθισμένο.
 Μὰ κι' ἂν πεθάνω, ἀθάνατη ἡ ἀγάπη μου θὰ νᾶναι
 Κἀθ' ἄνοιξη στὸ χῶμά μου σὰν ἄνθι θὰ φυτρώνῃ.

Κι' ἄν πάλε ὁ Παντοδύναμος μαῦρο πουλί με κάμῃ,
Σὰν τὸν καλόμοιρο βαλμά, 'στὲς ἐρημιές, 'ς τὰ ὄρμνια
Νυχτόμερα ποῦ θὰ γυρνῶ θὰ σὲ ἀγαπάω ἀκόμα
Κ' ἐσένα ἀπὸ κλαρί εἰς κλαρί θὰ κρᾶζω : «Γκόλφω, Γκόλφω !»

Ὅταν ἀπὸ δροσόπαγο τοῦ Ἀπρίλη τὸ λουλουδί
Μνέσκη 'στὸν κάμπο ὀλονυχτῆς κλειστό καὶ μαργωμένο,
Καὶ τὴν αὐγούλα τὸ φιλοῦν μόλις τοῦ ἡλιοῦ ἢ ἀχτίδες,
Κ' ἐκεῖνο ἀναθερμαίνεται καὶ ξεπαγώνει ἀγάλι,
Κ' ἡ Γκόλφω ἔτσι ξεπάγωνε κ' ἔτσι ἀναθερμαίνονταν
Μὲ τὰ θερμὰ γλυκόλογα τοῦ πιστικοῦ τοῦ Γιάννου.
Πέφτει τοῦ Γιάννου τὸ ραβδί π' ἀκούμπαιε 'στὸ πλευρό του,
Τῆς Γκόλφως ἔπεφτε ἡ ποδιά, τὰ χέρια ἐχαρβαλώναν
Κι' ἄθελα ἐπέφταν κι' ἤγγιζαν τοῦ πιστικοῦ τὰ χέρια.
Ἔτρεμε ὡσὰν τὴν καλαμιὰ κι' ἀνάγερνε τὰ μάτια
Πλημμυρισμένα ἀπὸ καῦμό καὶ φλογερά ἀπ' ἀγάπη.
Κι' ὅπως χοχλάζει ἀπ' ἄνεμον ἢ φουσκωμένη ἡ λίμνη,
Ἔτσι ἀνεβοκατέβαιναν οἱ ἀμάλαγοί της κόρφοι.

Στὸ ἀντικρινὸ κατάρραχο ἔλαμπε τῶμορφ' ἄστρο,
Τὸ ἔσπερινὸ τ' ἀπόφωτο 'στὰ βάρια ἀσπρολογουῖσε
Καὶ κάπου κάπου 'στὴ θαμπὴ καὶ μακρυνὴ του φέξι
Τὸ μονοπάτι τοῦ βουνοῦ ξεχώριζε 'στὸς βράχους.
Ἴσκιωνε ὁ κάμπος χαμηλὰ κ' ἡ ρεμματιὲς θολῶναν,
Τ' ἀεράκι κρυφομίλαε μὲ τοῦ βουνοῦ τὰ φύλλα,
Γυρνοῦσαν ἀπὸ τὲς βοσκὲς τ' ἄγρια πουλιὰ τῆς ἔρμου,
Σὰν λιθοσῶρι ὁ χρυσαητὸς 'ς τὸν ἐγκρεμὸν ὀλόρθος
Ἀνάκραζε τὸ ταῖρι του μὲ τὴν τραχιὰ κραυγὴ του
Κι' ἄγρια ἀντιάλουν ἢ σπηλιές, τὰ σκέμπια, τὰ στεφάνια
Λευκὸ κοπάδι πρόβατα πανώρια ἀραδιασμένο,
Ροδόλαι ἀπὸ διάρραχο ψηλὸ κατὰ τὴ στρούγγα
Καὶ κάπου ἀκούετο σαλαγὴ κάπου βραχνὴ φλογέρα.
Τοῦ Γιάννου σκόρπια ὀλόγυρα τὰ πρόβατα ἐβοσκοῦσαν
Καὶ τὰ γαλαροκούδουνα γιομόζαν τὸν ἄερα
Μὲ ἀρμονικὸ κι' ὀλόγλυκο καὶ ἀνάκουστο ἠχολοδί
'Στὸ σιάδι ἐπαῖζαν τὰ σκυλιά, κι' αὐτὸς 'ς τὴν ἀγκαλιὰ του
Τὴν Γκόλφω ἐβάσταε ἄλαλην καὶ λιγοθυμισμένην.

† ΚΩΣΤΑΣ ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ